

УДК 001.89

О.М.Берестецька, канд.екон.наук, доцент

В.Солевич, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОЇ ТВОРЧОСТІ В ПЕРІОД ЦИФРОВІЗАЦІЇ

О.М.Berestetska, Ph.D.in Economics, Assos Prof.

V.Solevych, the 2nd (master's) level of higher education applicant

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

FEATURES OF SCIENTIFIC CREATIVITY IN THE PERIOD OF DIGITALIZATION

Наукова творчість - це складний процес, який поєднує в собі психологічні аспекти, такі як інтуїція та креативність, а також застосування сучасних технологій для проведення досліджень та аналізу даних. Психологічні знання допомагають відстежувати реакції та взаємодію людей під час дослідження, а також впливають на результати експериментів та аналізу даних [1, с.48]. Сучасні технології, у свою чергу, можуть підтримувати креативний процес науки, надаючи доступ до великих обсягів інформації, сприяючи співпраці дослідників та розвиваючи нові методології досліджень [2, с.44]. Проте, не варто забувати про важливість людського фактору в науковій творчості, так як інновації та креативність базуються на інтуїції та емоціях, які не можуть бути заміщені технологіями. В результаті, науковець може отримати глибше розуміння своїх досліджень та зробити більш обґрунтовані висновки у науковій діяльності.

Таким чином, наукова творчість являє собою створення нових наукових понять та ідей, нових наукових теорій. Їхня реалізація, внаслідок розв'язання складних проблем, забезпечує технічний прогрес, відкриває шляхи до удосконалення того чи іншого виду або області практичної діяльності людей (рис.1).

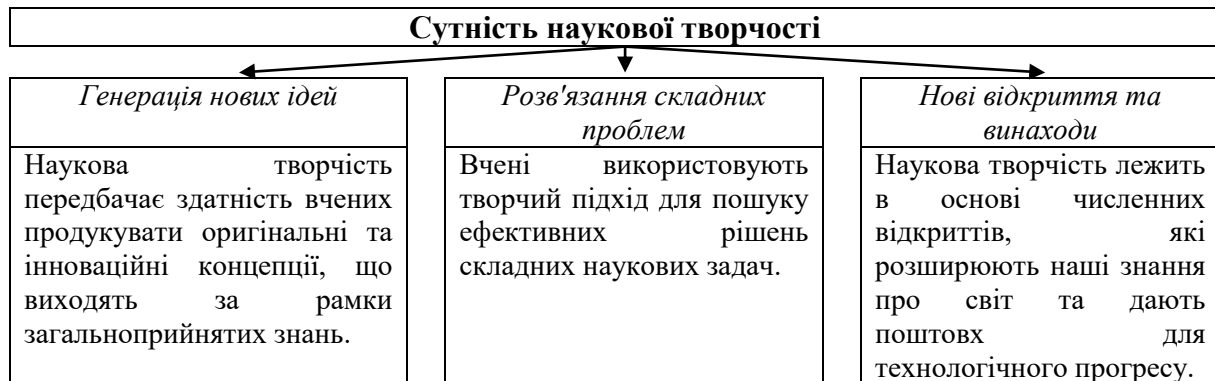

Рис. 1. Складові наукової творчості

У повсякденному житті творчість – це необхідна умова існування, і все, що виходить за межі рутини, завдячує своїм виникненням творчій діяльності людини. Найголовнішим для творчого мислення виступає нешаблонність, уміння охопити дійсність у всіх її аспектах, а не тільки в закріплених у звичайних поняттях та уявленнях [1, с.5]. За визначенням Міщихи Л.П. наукова творчість є генеруванням нового, народженням у муках і насолоді праці матеріальних і духовних цінностей та основним засобом до тривалого самовиразу, до ефективної самореалізації, до успішного самозбереження [3, с.7].

Враховуючи той аспект, що наука в Україні перебуває в процесі цифрової трансформації, у науковій творчості також можна виокремити застосування наступних сучасних технологій:

1. Візуалізація даних - графічне представлення результатів досліджень, яке дозволяє вченим виявляти закономірності та тенденції розвитку того чи іншого явища.

2. Автоматизація експериментів - дає можливість проводити складні експерименти за допомогою сучасних технологій з високою точністю та відтворюваністю.

3. Моделювання систем - допомагає вченим досліджувати складні явища та процеси, недоступні для безпосереднього вивчення.

Основними проблемами розвитку наукової творчості в Україні, які нівелюються, можна вважати:

- збільшення фінансування наукових досліджень та розробок, які є ключовими для забезпечення інноваційного розвитку України;

- зміцнення партнерських відносин з провідними науковими центрами світу, що сприятиме обміну знаннями та ідеями;

- створення сприятливих умов для професійного зростання та реалізації творчого потенціалу молодих науковців.

Отже, взаємодія психології та сучасних технологій у науковій творчості в час цифровізації може сприяти розвитку нових підходів до наукової роботи, забезпечуючи більш ефективне та інноваційне вирішення наукових завдань.

Цифрові інструменти стають необхідними для наукової роботи, адже вони дозволяють науковцям швидше та ефективніше проводити експерименти, аналізувати дані, визначати ефективність проєктів та вивчати поведінку людей в он лайн - середовищі. Психологія може вивчати вплив технологій на творчість та мислення людини, а також досліджувати, як цифрові інструменти впливають на процес наукового творення. Важливо також розвивати психологічні методи дослідження в ері цифровізації, адаптуючи їх до нових реалій та вимог сучасності.

Література

1. Мантур-Чубата О. С., Гиренко В. О., Ільніцька А. І. Особливості творчої праці у дослідницькій діяльності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Випуск 21, частина 2. С. 5 - 8.

2. Методологія наукових досліджень: Конспект лекцій з навчальної дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Комп'ютерні науки» галузі знань 12 Інформаційні технології спеціальності 122 Комп'ютерні науки денної та заочної форм навчання / уклад. І.М. Козубцов. Луцьк: ЛНТУ, 2022. 242 с.

3. Міщиха Л.П. Психологія творчості: навч. посіб. Івано-Франківськ: Гостинець, 2007. 448 с.

4. Продащук С.М., Кравець А.Л., Богомазова Г.Є. та ін.. Основи наукової творчості: навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 142 с